

REMISSVAR

2025-05-13

Utbildningsdepartementets dnr: U2025/00233
Sametingets dnr:2025-415

u.remissvar@regeringskansliet.se
u.s.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar avseende betänkandet På språklig grund (SOU 2025:9).

Sammanfattning

Sametinget har inga synpunkter på utredningens förslag gällande förslagen för ämnet Svenska som andraspråk.

När det gäller översyn av modersmålsundervisning bedömer utredningen att åtgärder behöver undersökas närmare och hänvisar även till åtgärder som tidigare presenterats i betänkandet *För flerspråkighet, kunskapsutveckling och inkludering- modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål (SOU 2019:18)*. Sametinget instämmer i att dessa åtgärder behöver undersökas närmare och att dessa skulle förbättra modersmålsundervisningen avsevärt.

Sametinget vill påpeka att Sametinget i sitt remissvar till betänkandet *Nationella minoritetsspråk i skolan- förbättrade förutsättningar till undervisning och revitalisering (SOU 2017:91)* förordat att flera av förslagen i betänkandet ska genomföras, såsom förslaget om en bunden timplan med minst tre timmars språkundervisning i bland annat samiska och att samiskan ska hanteras skilt från övriga minoritetsspråk framförallt i frågan om att bli ett eget ämne för hela grundskolan. Det samiska folket är erkänt både som ett folk och som ett urfolk såväl som en nationell minoritet och det finns en särskild samisk skolform.

Vid modersmålsundervisning i samiska används samma kursplan för samiska som i sameskolan. Kursplanerna är anpassade för fler undervisningstimmar än vad som är brukligt vid modersmålsundervisning. För elever utanför sameskolan och elever med integrerad samisk undervisning är det svårt att nå målen i kursplanerna eftersom dessa elever har färre undervisningstimmar. Kursplanerna kräver fler undervisningstimmar vilket också gör det svårt för undervisande lärare att planera undervisningen så att eleverna ges goda möjligheter att uppnå målen.

Övergripande synpunkter

Sametinget är både en myndighet och ett folkvalt parlament vars uppgifter regleras i Sametingslagen (1993:1433) och Förordning (2009:1395) med instruktion för Sametinget samt regleringsbrev. Enligt Sametingslagen 2 kap § 1.4 ska Sametinget fastställa mål för och leda det samiska språkarbetet.

Sametinget konstaterar att betänkandet av utredningen om införande av grundläggande svenska och översyn av modersmålsundervisningen inte dess mer utrett huruvida nationella minoriteters och samers deltagande i modersmålsundervisning påverkar elevernas integration, studieresultat och kunskapsutveckling i det svenska språket vilket har bäring på hur modersmålsundervisningen ska bedrivas. Modersmålsundervisningen för nationella minoriteter och samer kontra andra modersmål har till största delen olika ingångslägen, vitt skilda syften och olika förutsättningar vilket gör att resultatet av bedömningen om integration, studieresultat och kunskapsutveckling kan se olika ut.

Sametinget anser att det är nödvändigt att bedömningar av och åtgärder för modersmålsundervisning för nationella minoritetsspråk och samiska görs separat för att dessa ska ha möjlighet att revitaliseras och bevaras för framtiden. Översynen av modersmålsundervisningen i nationella minoritetsspråk och samiska hade behövt få ett större utrymme i utredningen av översyn av modersmålsundervisningen.

Konsekvenser

Sametinget har inga synpunkter på betänkandets konsekvensutredning.

Eva Martinsson
stf kanslichef

Anita Kitok
Avdelningschef Språk & utbildning

Cujuhus/adress

Box 90, 981 22 GIRON/KIRUNA
Besök: Adolf Hedinsvägen 58
e-post: kansli@sametinget.se
Org.nr.: 202100-4573

Telefovdna/telefon

0980 - 780 30 (växel)

Fákxa/telefax

0980 - 780 31

www.sametinget.se